

Jaaroverzicht 2009: deel 4

Oktober-december

[Achtergrond](#) - 23 december 2009

Merkel stelt haar nieuwe ministersploeg voor, Hertha Müller wint de Nobelprijs voor de literatuur en Duitsland viert de twintigste verjaardag van de val van de Muur. Deel 4 van het jaaroverzicht 2009 van Duitslandweb.nl zet de opvallende gebeurtenissen in Duitsland van het vierde kwartaal op een rij.

Duitse eenheid

Duitsland viert de negentiende verjaardag van de [eenwording](#) op 3 oktober in het Saarlandse Saarbrücken. De jaarlijkse balans van de vereniging luidt dit jaar: het gaat steeds beter. Desalniettemin voelen veel Oost-Duitsers zich nog steeds tweederangsburgers.

Nobelprijs voor Hertha Müller

De Duits-Roemeense schrijfster [Hertha Müller](#) (56) wint in oktober onverwacht de Nobelprijs voor de literatuur. Het Nobelprijsc comité prijst haar als een auteur die het leven in een communistische dictatuur zeer beklemmend weet te beschrijven. Müller groeide op in een Duitstalige gemeenschap in West-Roemenië. In de jaren tachtig vluchtte ze uit angst voor de Securitate naar West-Duitsland.

Saarland en Lafontaine

Saarland stevent af op een rood-rood-groene regering na de deelstaatverkiezingen van 30 augustus. Tot Linke-leider [Lafontaine](#) bekend maakt dat hij de landelijke politiek wil verruilen voor die van zijn oude deelstaat. De Groenen zien niets in samenwerking met de prominente Linke-politicus, die jarenlang namens de SPD minister-president van Saarland was. Ze besluiten direct over te stappen op samenwerking met de CDU en FDP. Daarmee is dit najaar de eerste zogenoemde [Jamaica-coalitie](#) (zwart-geel-groen) op deelstaatniveau een feit. Lafontaine maakt in november bekend dat hij aan prostaatkanker lijdt en over zijn politieke toekomst nadenkt.

Neues Museum in Berlijn weer open

Met een feestelijke ceremonie opent de Duitse kanselier Angela Merkel in oktober

het [Neues Museum](#) in Berlijn. Daarmee is het wereldberoemde Museumsinsel in de Duitse hoofdstad, deel van het werelderfgoed, eindelijk voltooid. “Zeventig jaar na de Tweede Wereldoorlog is het gehavende hart van de stad weer geheeld.”

Merkels ministersploeg

Een maand na de verkiezingen heeft Merkel haar [ministersploeg](#) rond. Naast een aantal oude bekenden zijn er veel nieuwe gezichten. Opmerkelijk: [Westerwelle](#) (Buitenlandse Zaken) is de eerste openlijk homoseksuele minister, Schäuble wisselt Binnenlandse Zaken in voor Financiën en Merkels tweede kabinet telt opvallend veel dertigers. De ingewikkelde post Gezondheid is voor de jongste van het stel, Rösler.

Oettinger nieuwe Duitse Eurocommissaris

Duitsland wijst Günther [Oettinger](#) (56), minister-president van Baden-Württemberg eind oktober aan als eurocommissaris voor Energie. De eigenwijze technocraat maakt zich sterk voor kernenergie en heeft weinig internationale ervaring. Duitsland en Brussel reageren verbaasd op de benoeming. Oettinger is een grote onbekende, commissievoorzitter Barosso had naar verluidt nog nooit van hem gehoord.

20 jaar na val van de Muur

Op 9 november staat Duitsland uitgebreid stil bij de [val van de Muur](#) in 1989. Bij de Brandenburger Tor in Berlijn vieren wereldleiders van toen en nu het einde van de Koude Oorlog en de Duitse deling. Toch lijkt de DDR-geschiedenis nog lang niet verwerkt. Duitslandweb.nl praat met betrokkenen en biedt met de serie '[Leven na de Muur](#)' een kroniek van twintig jaar absurditeit, vreugde en ellende.

SPD kiest nieuwe leiders

Sigmar Gabriel en Andrea Nahles worden op een partijcongres in november gekozen tot het nieuwe [leidersduo van de SPD](#). De getalenteerde Gabriel en de ambitieuze Nahles moeten de SPD uit de crisis trekken, waar de partij na de verkiezingen in terech kwam. Vooral Gabriel maakt met zijn “fulminante”, “eerlijke” en “meeslepende” toespraak indruk op de sociaaldemocraten.

ZDF-affaire

Duitsland reageert verontwaardigd als het bestuur van de [publieke zender ZDF](#) in november besluit dat hoofdredacteur Brender moet vertrekken. Het is vooral bestuurslid Roland Koch, CDU-minister-president van Hessen, die campagne voert

tegen Brender. Hij weet in de loop van het jaar de andere CDU-leden in het bestuur achter zich te krijgen. De Groenen spreken van een aanslag op de onafhankelijke televisiejournalistiek en leggen de zaak voor aan het Constitutioneel Hof.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/841/jaaroverzicht-2009-deel-4>